

SZPITAL WOJEWÓDZKI W KOSZALINIE
ODDZIAŁ KARDIOLOGII

P R O G R A M

IX Wiosenne Koszalińskie Warsztaty Resynchronizacyjne

Dylematy i problemy rozbudowy układów

Koszalin – Mielno

11-13 kwietnia 2012 r.

IX WIOSENNE KOSZALIŃSKIE WARSZTATY „DYLEMATY I PROBLEMY ROZBUDOWY UKŁADÓW” 11-13 kwietnia 2012 r., KOSZALIN

ORGANIZATOR

Dr n. med. Elżbieta Zinka – Ordynator Oddziału Kardiologii Szpitala Wojewódzkiego w Koszalinie
oraz Zespół Pracowników Oddziału Kardiologii Szpitala Wojewódzkiego w Koszalinie

Adres Organizatora: ul. Chałubińskiego 7; 75-950 Koszalin; tel./fax: 94 346 32 32

WSPÓŁORGANIZATORZY

- Prof. dr hab. n. med. Andrzej Kutarski OL PTK (Lublin)
- Dr Małgorzata Wesołowska – Przewodnicząca Koszalińskiego Oddziału TIP (Koszalin)
- Dr n. med. Michał Chudzik (Łódź)

KOMITET NAUKOWY

- Prof. dr hab. n. med. Andrzej Kutarski (Lublin)
- Dr n. med. Michał Chudzik (Łódź)
- Dr n. med. Elżbieta Zinka (Koszalin)

oraz (alfabetycznie):

- Dr n. med. Marek Czajkowski (Lublin)
- Dr n. med. Bogdan Galar (Białystok)
- Dr n. med. Andrzej Głowniak (Lublin)
- Dr hab. n. med. Marcin Grabowski (Warszawa)
- Dr Marcin Gułaj (Białystok)
- Dr n. med. Maciej Kempa (Gdańsk)
- Dr Krzysztof Krzyżanowski (Koszalin)
- Dr n. med. Alicja Dąbrowska-Kugacka (Gdańsk)
- Dr Jacek Kuśnierz (Warszawa)
- Dr n. fiz. Mikołaj Łuczak (Łódź)
- Dr hab. n. med. Barbara Małecka (Kraków)
- Dr n. med. Marek Maciejewski (Łódź)
- Dr n. med. Przemysław Mitkowski (Poznań)
- Dr n. med. Włodzimierz Mojkowski (Warszawa)
- Dr Krzysztof Oleszczak (Lublin)
- Dr n. med. Artur Oręziak (Warszawa)
- Dr n. med. Witold Orszulak (Katowice)
- Dr hab. n. med. Roman Pfizner (Kraków)
- Dr hab. n. med. Maciej Sterliński (Warszawa)
- Prof. dr hab. n. med. Maria Trusz-Głuza (Katowice)
- Dr hab. n. med. Andrzej Tomaszewski (Lublin)
- Dr n. med. Andrzej Ząbek (Kraków)

KOMITET ORGANIZACYJNY

- Prof. dr hab. n. med. Andrzej Kutarski (Lublin)
- Dr n. med. Michał Chudzik (Łódź)
- Dr n. med. Andrzej Ząbek (Kraków)
- Małgorzata Jedut (Lublin)
- Dr n. med. Elżbieta Zinka (Koszalin)
- Dr Krzysztof Krzyżanowski (Koszalin)
- Dr n. med. inż. Bożena Urbanek (Łódź)
- Wioletta Miętkiewicz (Lublin)

PATRONAT

Warsztaty swoim patronatem objął Krajowy Konsultant ds. Kardiologii – Prof. dr n. med. Grzegorz Opolski.

MIEJSCE WARSZTATÓW

Wykłady, seminaria:

HOTEL MEDUZA, ul. Nadbrzeżna 2, Mielno, tel. 94 348 08 90, fax 94 348 08 94, www.meduza.mielno.pl

Zajęcia praktyczne:

Oddział Kardiologii, Szpital Wojewódzki w Koszalinie, ul. Chałubińskiego 7; 75-950 Koszalin, tel./fax: 94 346 32 32

Miejsce zakwaterowania uczestników warsztatów:

HOTEL MEDUZA, ul. Nadbrzeżna 2, Mielno, tel. 94 348 08 90, fax 94 348 08 94, www.meduza.mielno.pl

PUNKTY EDUKACYJNE

Komisja ds. Szkolenia i Specjalizacji Polskiego Towarzystwa Kardiologicznego i Polskiego Towarzystwa Internistów Polskich przyznały punkty edukacyjne za uczestnictwo w Warsztatach.

SPONSORZY

Warsztaty zorganizowane zostaną m.in. dzięki:

bezwarunkowemu Grantowi Edukacyjnemu Firmy **BIOTRONIK Polska Sp. z o.o.**

oraz Grantom Edukacyjnym firm farmaceutycznych: **Lekam i Pfizer**

Szanowni Państwo, Koleżanki i Koledzy,

WIOSENNE KOSZALIŃSKIE WARSZTATY RESYNCHRONIZACYJNE dawno już weszły do grafika spotkań Osób zainteresowanych postępami w stymulacji, w tym CRT. Ta ostatnia stanowi dziś już standardową procedurę i choć nadal pozostaje wiele zagadnień nie do końca rozwiązanych (kwalifikacja pacjentów, postępowanie z pacjentami „z pogranicza” wskazań do CRT, kryteria i dobór optymalnej lokalizacji wszystkich elektrod w układzie resynchronizującym, programowanie jednostek CRT oraz wskazania do stosowania urządzeń z opcją terapii wysokonapięciowej), to jednak ostatni rok nie przyniósł nowej wiedzy.

W tym roku po raz wtóry zwracamy się w kierunku kolejnego wyzwania stojącego przed nami – zabiegów rozbudowy układów zwanych potocznie „upgradingami”. Tego typu zabiegi to istne pole minowe, na którym można się natknąć na dziesiątki czyhających pułapek, w najlepszym razie nie pozwalających na dokończenie zaplanowanego zabiegu.

O zapotrzebowaniu na takie Warsztaty świadczy liczba zgłoszeń – w ubiegłych latach zawsze przekraczająca organizacyjne możliwości przyjęcia wszystkich chętnych. Świadczy również o tym zawsze pełna sala wykładowa, np. o godz. 20, podczas naszych poprzednich pięciu spotkań.

Warsztaty (poziom: dla zaawansowanych i średnio zaawansowanych) poświęcone są przede wszystkim zaprezentowaniu (na możliwie najwyższym, ale osiągalnym w Polsce poziomie) aspektów praktycznych zabiegów rozbudowy systemów (kwalifikacje, problemy techniczne, sposoby pokonywania). Zależy nam również, by przekazać Uczestnikom możliwie dużo nowych myśli, koncepcji i opinii, które przywieźliśmy w ostatnich latach z Cardiosimów, Kongresów HRS i innych, a przede wszystkim – byśmy podzielili się własnymi doświadczeniami i refleksjami. Ewolucja programów i tematyki naszych Wiosennych Warsztatów resynchronizacyjnych dowodzi, że obecnie jesteśmy na etapie dyskusji i wymiany doświadczeń pomiędzy mniej i bardziej doświadczonymi Osobami i Zespołami.

Dzięki wspieranej postawie naszych Wykładowców i tym razem udało nam się utrzymać bezpłatną konwencję Warsztatów – tzn. bez opłaty za uczestnictwo. Największe podziękowania z mojej i z Naszej strony należą się Organizatorowi tego spotkania – pani Doktor Elżbiecie Zince i jej Zespołowi, którzy to oprócz doskonałych warunków do przeprowadzenia spotkania od lat zapewniają jego niepowtarzalny klimat i atmosferę.

Przewodniczący Komitetu Naukowego

Prof. Andrzej Kutarski

PROGRAM WARSZTATÓW

Środa 11 kwietnia 2012 r.

12:00	Przyjazd Uczestników	120 min
14:00	Lunch	30 min
14:30	Otwarcie Warsztatów Elżbieta Zinka, Andrzej Kutarski	15 min
14:45	Sesja wprowadzająca – Upgradingi do CRT-P, CRT-D – dylematy i problemy techniczne. Elżbieta Zinka, Przemysław Mitkowski	60 min
	■ Dylemat generalny stymulacji – od razu wszystkie możliwe elektrody czy planowa rozbudowa w miarę potrzeby? Pro: Maciej Sterliński , Kontra: Andrzej Kutarski	5 + 5 min
	■ Upgrading PM / ICD do CRT-(P/D) – co wiemy z piśmiennictwa i standardów (komu, kiedy?) Krzysztof Krzyżanowski	15 min
	■ ECHO – dlaczego to pierwsze i najważniejsze badanie u chorego ze stymulatorem i niewydolnością serca. Co to jest „pacing induced heart failure” i echokardiograficzne wskazania do rozbudowy układu Alicja Dąbrowska-Kugacka	15 min
	■ Upgrading – specyfika zabiegu i niebezpieczeństwa (dostęp, zwężenia żyłne, pozostawienie elektrody) Andrzej Kutarski	15 min
15:45	Przerwa kawowa	15 min
16:00	Pacjent ze stymulatorem, niewydolnością serca – a co z zastawką trójdzielną? Roman Pfitzner, Marek Maciejewski	60 min
	■ Zastawka trójdzielną i elektroda – często (?) nieudany mariaż Andrzej Kutarski	15 min
	■ Zastawka trójdzielną i elektroda komorowa – upgrading nie zawsze pomoże Marek Maciejewski	15 min
	■ Zastawka trójdzielną i elektroda komorowa – punkt widzenia kardiochirurga Marek Czajkowski	15 min
	■ Zastawka trójdzielną i elektroda – parę przykładów ilustrujących problem Andrzej Tomaszewski, Andrzej Kutarski	15 min

17:00	Przerwa kawowa	15 min
17:15	Pacjent ze stymulatorem, niewydolnością serca i migotaniem przedsionków – i co dalej?	60 min
	■ Upgrading do BiVp, czyli wskazania do resynchronizacji komorowej – współczesne zalecenia u pacjentów z przewlekłym migotaniem przedsionków Przemysław Mitkowski	15 min
	■ Ablacja łącza – kiedy? komu? – kolejność postępowania i jaka stymulacja Andrzej Głowniak	15 min
	■ Upgrading do BiVp pacjentów z AF stymulowanych „koniuszkowo” – moje wieloletnie doświadczenia Barbara Małecka	15 min
	■ Upgrading do BiVp pacjentów z AF – co zrobię z nieczynną elektrodą przedsionkową i zbędną elektrodą komorową, gdy decyduję się na opcję CRT-D? Jacek Kuśnierz	15 min
18:15	Przerwa	15 min
18:30	CRT-P – niesłusznie zapomniana metoda terapii?	75 min
	Michał Chudzik, Maciej Sterliński	
	■ CRT-P vs CRT-D – czy nie przesadzamy ostatnio z preferencją opcji CRT-D względem opcji CRT-P? Maria Trusz-Gluza	20 min
	■ CRT-P vs CRT-D – teoria teorią, a o efektach decyduje częstość powikłań Maciej Sterliński	15 min
	■ Upgrading CRT-P do CRT-D. Łatwa procedura, efekt często odwrotny od zamierzonego Maciej Kempa	10 min
	■ Prosty CRT-P dla pacjentów z AF – opcja, o której nadal warto pamiętać Marcin Grabowski	5 min
	■ Co powinien posiadać współczesny stymulator CRT-P Punkt widzenia konstruktora – Mikołaj Łuczak Punkt widzenia klinicysty – Krzysztof Oleszczak	15 min 10 min
20:00	Wspólna kolacja	90 min
21:30	Upgradingi przy niedrożności żyłnej – jak to robimy w praktyce Andrzej Kutarski, Barbara Małecka, Andrzej Ząbek	90 min

- Doświadczenia Ośrodka Lubelskiego
Andrzej Kutarski 30 min
- Ciekawe filmy z odzyskiwania dostępu żylnego
Barbara Małecka, Andrzej Ząbek 60 min

Czwartek 12 kwietnia 2012 r.

- 8:00** Śniadanie 30 min
- 8:30** Przejazd do Oddziału Kardiologii WSzS w Koszalinie 60 min
- 9:30** **Powitanie**
Ordynator Oddziału **dr Elżbieta Zinka** 330 min
 - Przedstawienie pierwszego pacjenta do planowanego zabiegu
Elżbieta Zinka

Wymiana układu VVI na CRT-D u pacjentki z niedrożnością żyłą (pacjent nr 1)

Operują: Andrzej Kutarski, Barbara Małecka oraz Marcin Gułaj i Krzysztof Krzyżanowski	Komentarz na sali konferencyjnej: Przemysław Mitkowski
Komentarz z sali operacyjnej: Andrzej Kutarski	

W wolnej chwili przedstawienie kolejnego pacjenta i badanie ECHO (nr 2)
 W przerwie (zmiana pacjentów) – lunch

Wymiana elektrody prawokomorowej układu CRT (pacjent nr 2)

Operują: Andrzej Kutarski, Barbara Małecka oraz Marcin Grabowski i Krzysztof Krzyżanowski	Komentarz na sali konferencyjnej: Przemysław Mitkowski
Komentarz z sali operacyjnej: Maciej Sterliński	

- 15:00** Powrót do Hotelu w Mielnie 60 min
- 16:00** **Problem niedrożności żyłnej w aspekcie zabiegów upgradingu**
Barbara Małecka, Przemysław Mitkowski 60 min
 - Elektrodo pochodna niedrożność żylna – co wiemy z piśmiennictwa
Jacek Kuśnierz 15 min
 - Opcje postępowania przy niedrożności żyłnej w razie konieczności upgradingu (Cały układ z drugiej strony)

	z pozostawieniem nieczynnych elektrod? Tunelizacja dodatkowej elektrody? Odzyskiwanie dostępu żylnego przez usunięcie elektrody?	
	Przemysław Mitkowski	15 min
	■ Obustronna niedrożność żylna – czy musi się zdarzać obecnie? Czy mamy szansę zmniejszyć częstość występowania niedrożności żylny i stopień patologii?	
	Barbara Małecka	15 min
	■ Odzyskiwanie dostępu żylnego przez usunięcie elektrody – lubelski standard postępowania	
	Andrzej Kutarski	15 min
17:00	Przerwa kawowa	15 min
17:15	Nieczynna elektroda – i co dalej?	
	Włodzimierz Mojkowski, Bogdan Galar	75 min
	■ Jak długo elektroda PM i ICD może służyć w praktyce? Czy należy brać to pod uwagę przy zabiegach upgradingu?	
	Krzysztof Oleszczak	15 min
	■ Skutki i odległe następstwa pozostawienia nieczynnej elektrody	
	Witold Orszulak	15 min
	■ Co mówią i czego nie mówią zalecenia HRS o zbędnych elektrodach.	
	Przemysław Mitkowski	15 min
	■ Co mówią osoby najbardziej doświadczone	
	Włodzimierz Mojkowski	15 min
	■ Nieczynna elektroda – lubelski standard postępowania	
	Andrzej Kutarski	15 min
18:30	Przerwa kawowa	15 min
18:45	Nieprzewidziane niepowodzenie upgradingu – i co dalej	
	Barbara Małecka, Andrzej Kutarski	70 min
	■ Upgrading – zabieg przypominający pole minowe – jakie niespodzianki nas czekają? (niedrożność żylna, elektrody istniejące nie rokują długiego przeżycia, wzrost elektrod, które chcemy usunąć, zwężenia żyłne poza zasięgiem introducera itp.)	
	Andrzej Kutarski	15 min
	■ Brak odpowiedniej żyły serca uniemożliwia implantację elektrody LV i co dalej?	
	Włodzimierz Mojkowski	10 min
	■ Brak odpowiedniej żyły serca. Pod Wawelem nie mamy problemów	
	Roman Pfitzner	15 min

- Brak odpowiedniej żyły serca – rola kardiochirurga i zasady dobrej współpracy kardiologa i kardiochirurga to podstawa left heart pacing – nowy lubelski standard dla bardzo trudnych pacjentów

Marek Czajkowski

30 min

20:00 Wspólna kolacja

120 min

22:00 **Odległe efekty uboczne długotrwałej stymulacji. Koszmary nocne**
Przemysław Mitkowski, Barbara Małecka

60 min

- Perforacje serca przez elektrodę wewnątrzsercową – rosnący problem czy już epidemia?

Bogdan Galar

15 min

- Późny „exit / entry block” – co widzi często echokardiografista

Andrzej Tomaszewski

15 min

- Późny „exit / entry block” – i co dalej po badaniu ECHO

Andrzej Kutarski

15 min

- Upgrading do DDD bądź dysfunkcja elektrody u wyrośniętego dziecka

Andrzej Kutarski

15 min

Piątek 13 kwietnia 2012 r.

8:00 Śniadanie

30 min

8:30 Pakowanie

30 min

9:00 Przejazd do Oddziału Kardiologii WSzS w Koszalinie

60 min

10:00 Powitanie, sprawy organizacyjne.
Przedstawienie trzeciego pacjenta do zabiegu

240 min

Próba wymiany układu VVI na CRT u pacjentki z niedrożnością żylną (przed 3 laty usunięty układ CRT-P z powodu infekcji)

Sala Operacyjna	Sala Konferencyjna
Operują: Andrzej Kutarski, Barbara Małecka, Jacek Kuśnierz, Krzysztof Krzyżanowski	Komentarz na sali konferencyjnej: Przemysław Mitkowski
Komentarz z sali operacyjnej: Artur Oręziak	

W wolnych chwilach referaty:

- ECHO (TEE) w upgratingu. Pomaga czy komplikuje życie?

Co widzimy w TEE w real life i czego nadal nie umiemy zinterpretować

Andrzej Tomaszewski, komentarz: **Elżbieta Zinka, Marek Maciejewski**

- „Landscape after the battle” – czyli TTE i TEE po usunięciu elektrod

Andrzej Tomaszewski, komentarz: **Elżbieta Zinka, Marek Maciejewski**

14:00 Lunch 30 min

14:30 Wręczenie certyfikatów i podsumowanie Warsztatów
Elżbieta Zinka, Andrzej Kutarski 30 min

NASZE SPOTKANIA W 2012 ROKU

HEART RHYTHM 2012. THE 33RD ANNUAL SCIENTIFIC SESSIONS

Termin: 9-12 maja 2012

Miejsce: Boston, MA

Więcej: <http://www.hrsonline.org/Sessions>

Deadline abstr.: 19 grudnia 2011

XIV OGÓLNOPOLSKA KONFERENCJA SEKCJI ECHOKARDIOGRAFII PTK

Termin: 18-19 maja 2012

Miejsce: Lublin

Więcej: www.echo.ptkardio.pl

HEART FAILURE CONGRESS 2012

Termin: 19-22 maja 2012

Miejsce: Belgrade - Serbia

Więcej: <http://www.escardio.org/congresses/hf2012/Pages/welcome.aspx>

Deadline abstr.: 14 lutego 2012

POLSTIM 2012 – XXIII KONFERENCJA SEKCJI RYTMU SERCA PTK

Termin: 29 maja-1 czerwca 2012 (wtorek-piątek)

Miejsce: hotel Aquarius i (blisko położony) hotel Leda

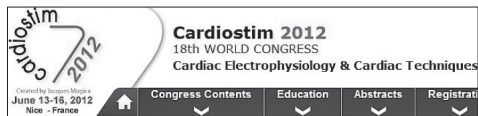
Więcej o hotelu: www.aquariusspa.pl,
www.hotelleda.pl

Więcej: www.rytmserca.ptkardio.pl

CARDIOSTIM 2012. THE 18TH WORLD CONGRESS CARDIAC ELECTROPHYSIOLOGY & CARDIAC TECHNIQUES

Termin: 13-16 czerwca 2012
Miejsce: Nice, France
Więcej: http://www.cardiostim.com/site/GB,C445,I399.htm?KM_Session=aa424d1c06c360989b86e05974facac1

ESC CONGRESS 2012

Termin: 25-29 sierpnia 2012
Miejsce: Munich - Germany
Więcej: <http://www.escardio.org/congresses/esc-2012/Pages/welcome.aspx>
Deadline abstr.: 14 lutego 2012

XVI MIĘDZYNARODOWY KONGRES PTK

Termin: 20-22 września 2012
Miejsce: Poznań (?)
Więcej: www.ptkardio.pl

XVI Międzynarodowy Kongres
Polskiego Towarzystwa Kardiologicznego

ICD TRAIN

Termin: 26-28 września 2012
Miejsce: Schloss Lubbenau, Schlossbezirk 6, Lubbenau
Więcej: www.ptkardio.pl

ECHOKARDIOGRAFIA W STYMULACJI SERCA. KONFERENCJA SZKOLENIOWA DLA ECHOKARDIOGRAFISTÓW I NIE TYLKO

Termin: 4-6 października 2012
Miejsce: ZAMEK KLICKÓW
Więcej o miejscu: www.kliczkow.com.pl
Więcej: www.ptkardio.pl

SEKCJA ECHOKARDIOGRAFII
POLSKIEGO TOWARZYSTWA KARDIOLOGICZNEGO

PODSTAWY IMPLANTACJI STYMULATORÓW (RÓWNIEŻ DLA POZOSTAŁYCH CZŁONKÓW ZESPOŁU OPERACYJNEGO) (III)

Termin: 25-27 października 2012
Miejsce: Pałac w Mierzęcinie,
Dobiegniew woj. lubuskie
Więcej o miejscu: www.palacmierzecin.pl
Więcej: www.ptkardio.pl

III KONFERENCJA W DOBRYM RYTMIE

Termin: 9-10 listopada 2012
Miejsce: wkrótce
Więcej: www.wdobrymrytmie.pl

POWIKŁANIA ELEKTROTERAPII SERCA. DLA ZAAWANSOWANYCH I ŚREDNIO ZAAWANSOWANYCH (VI)

Termin: 20-23 listopada 2012
Miejsce: Zamek RYN. Mazurskie Centrum
Kongresowo-Wypoczynkowe
„Zamek Ryn”, ul. Plac Wolności 2
Więcej o miejscu: www.zamekryn.pl
Więcej: www.ptkardio.pl

XV INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON PROGRESS IN CLINICAL PACING

Termin: 4-7 grudnia 2012
Miejsce: Rome, Cavalieri Hilton Hotel
Więcej: <http://aimgroupinternational.com/xv-international-symposium-on-progress-in-clinical-pacing.html?p=3&type=1>

NAGŁY ZGON SERCOWY – KLINICZNE I TECHNICZNE ASPEKTY ZAPOBIEGANIA NAGŁEJ ŚMIERCI SERCOWEJ. VII SYMPOZJUM ZIMOWE

Termin: 13-15 grudnia 2012
Miejsce: Pałac Targon – Ciechocinek
ul. Raczyńskich 6
Więcej o miejscu: www.targon.pl
Więcej: www.ptkardio.pl

BIOTRONIK Training & Education.
Where Education Meets Technology

*I hear, and I forget.
I see, and I remember.
I do, and I understand.*

Chinese proverb

Szkolenia organizowane przez firmę **BIOTRONIK**

ICD – Zasady działania i programowanie – Kurs podstawowy

25.05.2012	Poznań	Biuro – Biotronik Polska	14:00-19:00
------------	--------	--------------------------	-------------

ICD TRAIN – Kurs zaawansowany ICD

26.03.2012	Warszawa	Novotel Airport	15:00-20:00
18.05.2012	Wrocław	Mercure Panorama	9:00-14:00
06.07.2012	Gdańsk	Novotel Marina	9:00-14:00
07.09.2012	Zabrze	Ośrodek Konferencyjno-Szkoleniowy INNOWACJA	9:00-14:00
17.12.2012	Poznań	Biuro – Biotronik Polska	13:00-18:00
30.11.2012	Kraków	Hotel Qubus	9:00-14:00

Nowoczesna elektrostymulacja serca – zasady programowania i kontroli stymulatorów serca

13.02.2012	Warszawa	Novotel Airport	15:00-20:00
17.05.2012	Wrocław	Mercure Panorama	14:00-19:00
05.07.2012	Gdańsk	Novotel Marina	14:00-19:00
23.11.2012	Poznań	Biuro – Biotronik Polska	14:00-19:00
29.11.2012	Kraków	Hotel Qubus	13:00-18:00

Nasi sponsorzy:

BIOTRONIK

excellence for life

Dziękujemy!